Tallinna Mahtra Põhikooli loovtööde koostamise ja hindamise juhend

III kooliastmes peavad kõik õpilased sooritama läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimistöö, kunstitöö või muu taoline praktiline töö. Vastavalt põhikooli õppekavale on põhikooli III astmes läbivateks teemadeks, millest lähtuda loovtöös: „Elukestev õpe ja karjääri kujundamine“, „Keskkond ja jätkusuutlik areng“, „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“, “Kultuuriline identiteet“, „Teabekeskkond ja meediakasutus“, „Tehnoloogia ja innovatsioon“, „Tervis ja ohutus“, „Väärtused ja kõlblus“.

Loovtöö on üheks põhikooli lõpetamise tingimuseks.

LOOVTÖÖDE LIIGID JA KORRALDAMISE JUHEND

- Loovtöö on uurimus, projekt, kunstitöö, makett või üritus või muu taoline korrektselt vormistatud ja teostatud, loovust näitav töö.
    - Teoreetiline loovtöö: uurimistöö.
    - Praktiline loovtöö: konkursi, kontserdi, võistluse, konverentsi või muu ülekoolilise ürituse korraldamine; kunsti-, käsitöö või tehnoloogiaõpetuse projekt; foto- või kunstinäitus, moeetendus; õppematerjali loomine (audiovisuaalse, elektroonilise vms); omaloomingulise muusikateose, tekstikogu või luulekava loomine ning esitlemine; draama- või videoteos; IT-projekt; mõni muu loominguline tegevus.
    - Projekt on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine. Projekt pakub hea võimaluse valitud teemadel viia ellu oma ideid üksi või koos kaaslastega. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi
    - Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö. Loovtöö muusikateose või kunstitööna kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, käsitööese, moe-show kollektsioon, videofilm, animatsioon, etendus jne.
    - Loovtöö teised vormid: Minu raamat, e-raamat, e-ajaleht, blogi, näidend, luulekava koostamine ja esitamine, teose põhjal ajalehe tegemine, arvustus, õppevahendi valmistamine, aeroobika- või võimlemiskava, tantsuetendus, püramiidid, maastikumäng vm.

- Loovtööd on võimalik teha järgmistes põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud ainete valdkondades: keel ja kirjandus, võõrkeeled, matemaatika, loodusained, sotsiaalained, kunstiained, kehaline kasvatus.
- Loovtöö juhendaja ja teema valib õpilane õppeaasta alguses, **I trimestri lõpuks**.
- Klassijuhataja kontrollib **enne sügisvaheaega**, kas igal õpilasel on juhendaja ja kirjutab õpilase nime, juhendaja nime ja valitud teema loovtöö koordinaatori avatud tabelisse.
- Kui juhendaja jääb valimata, siis määrab õppejuht õpilasele juhendaja.
- **Jaanuari teisel õppenädalal** lisab juhendaja koordinaatori avatud tabelisse info, millisesse etappi on loovtööga jõutud.
- Õpilane esitab oma valmis töö juhendajale hiljemalt **kaks nädalat** enne töö esitlust/kaitsmist.
- Juhendaja lisab õpilase töö koos omapoolse vabas vormis tagasisidega komisjonile tutvumiseks hiljemalt **üks nädal** enne kaitsmist.

.LOOVTÖÖDE KOOSTAMISE EESMÄRGID JA JUHENDAMINE

Loovtööd tegema asudes on vaja:

- mõelda läbi teema valiku põhjendus ja sõnastada, miks soovitud teema on tegija jaoks oluline;
- püstitada eesmärk ja määratleda soovitud tulemus.

Loovtöö eesmärgid:

- pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust;
- toetada õpilase loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist;
- arendada õpilase planeerimise oskust, ajakasutust, enesereflеksiooni, kriitilist mõtlemist ja esinemisoskust;
- toetada õpilase analüüsi- ja argumenteerimisoskuse arengut.

Õpilased valivad sõltuvalt teemavaldkonnast juhendaja. Juhendajaks on aine või valikaine õpetaja. Kui teema eeldab ainete vahelist lõimingut, siis võib õpilasel olla mitu juhendajat. Kui juhendaja ei ole meie kooli töötaja, kohtuvad õpilane ja tulevane juhendaja loovtööde koordinaatori või klassijuhatajaga, kes tutvustab käesolevat juhendit ja vastab tekkivatele küsimustele. Ühel juhendajal võib olla maksimaalselt 3 juhendatavat või 1 rühm.

JUHENDAJA ÜLESANDED

- Juhendaja aitab õpilasel:
  * valida teema ja sõnastada valitud teema olulisus (lapse isiklik seos või tähendus) õpilase jaoks;
  * sõnastada konkreetne eesmärk (näiteks: viin läbi ainetunni) ja millisele tulemusele soovib õpilane jõuda (näiteks: “ma olen endaga rahul, et sellega hakkama sain” või “ma olen endaga rahul, sest klassikaaslastele meeldis”);
  * koostada tegevusplaan ja leppida kokku etappide tähtajad.
- Juhendaja soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmiseks;
- Juhendaja jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning ajakavale;
- Juhendaja nõustab õpilast kaitsmise jaoks tehtud esitluse edukaks läbiviimiseks;
- Juhendaja täpsustab rühmatöös liikmete tööpanused;
- Juhendaja roll on nõustav, motiveeriv ja kontrolliv;
- Juhendaja kasutab vajadusel loovtöö käigus informatsiooni edastamiseks ekooli “märkamised” vormi;
- Juhendaja otsustab kaitsmisele lubamise ja esitab töö kaitsmisele.
- Juhendaja tagasisidestab õpilasele tema töö ekooli kaudu (“märkamiste” lahtrisse).

NÕUDED LOOVTÖÖ KAITSMISELE

Loovtöö kaitsmisele lubatakse õpilane, kes on:

- loovtöö teostanud;
- koostanud ja esitanud tähtaegselt juhendajale tööd kokkuvõtva plakati ja ppt slaidid ning juhendaja on saadud materjalidele andnud positiivse tagasiside;
- juhendaja on plakati ja slaidid koos vabas vormis kirjaliku positiivse tagasisidega laadinud tähtaegselt koordinaarori avatud kataloogi;
- juhendaja on printinud välja plakati ja andnud selle klassijuhataja, koordinaatori või hindamiskomisjonile hiljemalt kaitsmise päeva hommikul.

Loovtöö kaitsmisel osalevad kaitsmisele lubatud õpilased ja komisjon. Kaitsmisel on õigus osaleda kõigil juhendajatel ja klassijuhatajatel, kui see on õppekorralduslikult võimalik. Võimalusel osalevad kaitsmisel vaatlejatena seitsmendate klasside õpilased.

Tööde kaitsmise järjekorra koostab kaitsmiskomisjon.

Ühe loovtöö esitlemiseks on ette nähtud kümme minutit. Mitme autori puhul osalevad loovtöö esitlusel kõik rühma liikmed. Loovtöö esitlemine toimub eesti keeles.

Loovtöö kaitsmisel esitletakse töö eesmärk, põhjendatakse teema valikut, kirjeldatakse töö protsessi ja esitatakse kokkuvõtlikult, kas soovitud eesmärk saavutati, milliseid järeldusi ja õpikohtasid saab esile tõsta.

Hindamiskomisjon võib esitada täpsustavaid küsimusi, millele on vaja vastata eesti keeles.

PLAKAT

Loovtöö valmides tuleb teha kaitsmiseks plakat ja ppt esitlus. Plakat ja esitlus on loovtööd kokkuvõttev visuaalne ja sõnaline väljund, milles kajastatakse oma loovtöö eesmärki, töö käiku ja saavutatud tulemusi.

Plakati võib teha canvas või endale sobivas kujundusprogrammis. Plakati formaat on A3. See peab olema välja prinditud kaitsmise päeva hommikuks. Plakati prindib välja juhendaja.

Plakat on kujundatud kooskõlas loovtöö teemaga. Plakatil peab olema järgmine info:

- Loovtöö pealkiri
- Autorid
- Juhendaja

- Kooli logo
- Töö eesmärk
- Töö kirjeldus ja käik (lühidalt)
- Töö tulemused

SLAIDID

Slaidiesitluse eesmärk on võimaldada lapsel kogeda esinemist hindamiskomisjonile. Slaididelt või telefonist maha lugemise vältimiseks võib esitlusel kasutada abimaterjalina (grupiesitluse puhul ka esinemisjärje hoidmiseks), eelnevalt ettevalmistatud ja suures kirjas välja prinditud teksti. Soovitavalt kirja suurus >14. Teksti asub kaante vahel.

Enne kaitsmist on oluline, et juhendaja harjutab koos õpilastega esitluse ettekandmist ja võimalikele küsimustele vastamist. Teksti laus maha lugemine ei sobi. Abi materjal on tõesti abiks ja sõnajärje jälgimiseks.

Slaidi esitluse ja slaidide koostamisel on vaja lähtuda järgmistest nõuetest:

Esitluse üldnõuded

- Kogu esitlus on ühtse stiiliga
- Slaidide arv: 5–10 slaidi
- Esitluse aeg: 5–10 minutit
- Slaidid on publikule, mitte esinejale
- Esinejale on soovi korral kaante vahel abiks tekst.

Slaidi vormistus

- Neutraalsel, rahulikul taustal (maksimaalselt 2-3 värvi)
  * hele taust + tume kiri (kõige loetavam)
  * tume taust + hele kiri
- Loetav font (nt Arial, Calibri)
- Pealkirjad 36–44 pt
- Tekst 20–24 pt
- Ühel slaidil: max 5–7 kirjarida
- Lühikesed ja selged laused või märksõnad (kontrolli õigekirja).

- Soovituslik on kasutada punktloendit
- Kasuta kvaliteetseid pilte
- Pilt peab toetama kirja
- Slaidi sisu peab toetama suulist esitlust

Kohustuslikud slaidid

1. Tiitelleht
    - Töö pealkiri
    - Autori nimi
    - Klass
    - Juhendaja
    - Kool
    - Aasta
2. Sissejuhatus
    - Miks teema valiti
    - Loovtöö eesmärk
    - Mida loovtöö käsitleb
3. Töö sisu
    - Protsessi kirjeldus (kuidas töö valmis)
    - Kasutatud materjalid/meetodid
    - Töö etapid
    - Fotod, joonised, näited (väga soovitatav!)
4. Tulemus ja eneseanalüüs
    - Valminud töö kirjeldus
    - Mida saavutati
    - Mis õnnestus
    - Mis oli keeruline
    - Mida teeksid teistmoodi
5. Kokkuvõte
    - Kas eesmärk täitus
    - Mida õppisid
6. Allikad (kui kasutatud)
    - Raamatud

- Veebilehed
- Juhendmaterjalid

7. Tänan kuulamast

   Pealkiri: Tänan kuulamast!

   „Kas on küsimusi?“

   (Soovi korral pilt või kujunduselement)